

Ngaen-gógópan Peba Mórrag Pita Ne Kla Wialómórr Ngaensingül Bóktan

Ene Yesun umulbain oloma, Pita, ini peba mórrag wialómórr oya arróla blakón ngarkwat nóma yarilürr. Wa ini peba mórrag we tonarrdó wialómórr ibü aodó, pail 62 akó 67 Kerrison amtómól kakóm. Wa ene Yesun amkoman angun pamkolpamidó wialómórr, 5 prrobinsü nidi nyaben kwarilürr Eisia Maenor kugupidü (1:1). Ene tonarrdó, pamkolpama ibü wirri müp alión kwarilürr. We ngarkwatódó, Pita ini peba mórrag wialómórr ibüka, ibü arüng bótanóm akó ibü arüngi byalóm inzan pamkolpamzan nyabenóm, Yesu Kerrisonkü nidipko. Wa blaman amkoman bangun pamkolpam - ia müór ó kol, ta ia [leba zaget] is ó ibü wirri pam, ta ia sos [balngomól byarrmarr pam] ó popa pam, sosankü zaget nidi tómbapónónóp - we bóktan nökyenóp wagó, "dümdüm nyabenóm amkoman angun-koke pamkolpamab aodó akó karrkukus bórrangóm müp tonarrdó." Pita akó ta wialómórr wagó, i darrem kla ki ipüdórre, i ne karrkukus nóma ki bórrange.

- Ini Peba Mórragan Bóktan Zono Módágako:**
- A. Ini peba mórragan tapaku bóktan 1:1-2
  - B. Küsíl arról 1:3-12
  - C. God tóba pamkolpam ngibaunürr kolkal nyabenóm 1:13-2:10

- D. Godón leba zaget pamkolpam 2:11-17
- E. Kerrisozan Azid Aeng 2:18-25
- F. Morwal akó Konggal 3:1-7
- G. Azid aeng dümdüm elklaza tómbapónde 3:8-22
- H. Godón ubi ngarkwatódó ngyaben 4:1-6
- I. Godón gyaur kla morroal ngabkan pamkolpam 4:7-11
- J. Krristión kolpamzan azid aeng 4:12-19
- K. Godón pamkolpamdo gyagüpbarr yarile wagó, Yesu Kerriso sab tolkomóle 5:1-11
- L. Dómdóm alakón bóktan 5:12-14

Ini Peba Mórragan Tapaku Bóktan

¹ Ka, Saemon Pita, ini peba mórrag kótó wialómdóla. Ka Yesu Kerrison [apostolóla].

Ka wialómdóla yabüka, Godón alearrón pamkolpam, barngerrón nidipakla akó mogobzan nidi ngyabendakla ini prrobins kugupidü, Pontus, Galatia, Kapadosia, Eisia, akó Bitinia.*

² God, mibü Ab nótóke, ngaen umul yarilürr wagó, oya ubi yabü aleanóma. Tóba Samua yabü [kolkal] ninóp akó tibi-tibi amanórr Godónkü. Inzan kwata wa yabü ilianórr Yesu Kerrison bóktan arrkrrum akó ene igósüm, Yesu yabü tóba óe-e ki nangrre yabü kolae tonarr bargonóm.

Ka tóredóla, Godón ngaru bapón-koke [gail tonarr] akó moboküpdu paud sab asi ki namülam yabüka.

---

* **1:1** Ini 5 prrobins Rrom kinga balngomól yarilürr. Errkya ini bwób Tórrki kanrrí kugupidümako, Eisia Maenor kugupidü.

Küsil Arról

³ Mi blamana oya yagürnórre, mibü [Lod] Yesu Kerrison God akó Ab! Oya wirri gyauranme wa mibü küsil arról tókyenóp, wamaka mi akó tóbabótóp. Wa ene kla inzan kwata tónggapónórr igó, wa Yesu Kerrison irsümülürr büdüldügab. Olgabi mi wirribóka [gedlóngóm baindakla], ⁴ God ne [alkamül-koke bóktan] tókyenóp. Ini klama kokean kolae akó tómanpükü baine, akó kokean odole. God ene kla kwitüdü amoandase yabünkü. ⁵ Yabü amkoman bangunanme God yabü alblangda tóba arüngdüğabi, kókó ene dómdóm ngürrdü, zid bain ugórr sab tónggapórrón yarile okaka bümzazilüm.

⁶ Wirribóka bagürwóm kwarilün ini klamdó, enana errkya yabü zitülkus asiko gyaur aengóm tugupurr tonarróm, zitülkus yabü abün-abün müpa bawiónda. ⁷ Ini müpa togobórr igó pokó amtyanóm wagó, yabü amkoman bangun amkomana. Pama [gold] urdü angrindako apókóm ó asenóm ene gold ia kolkala, enana golda sab kolae baine. Yabü amkoman bangunab darrem kla wirriana goldan darrem klamdógab, da God yabü amkoman bangun apókda. Akó God nómá asenda wagó, yabü amkoman bangun amkomana, wa sab yabü agür yarile, yabü ngi wirri kwitüm amngyel yarile, akó wirri ngi emelele yabüka, ene tonarrdó Yesu Kerriso nómá okaka tübine.

⁸ Enana e oya koke kuri esenane, a yabü [moboküpü ubi] ma oyaka asine. Akó enana e oya koke asendakla errkya, a e ma oya amkoman

angundakla akó e wirribóka bagürwómdakla, igó wirri kómal bagürdü, e gaodó kokeakla bóktanóm. ⁹ E bagürwómdakla, zitulkus e umulakla wagó, God yabü zid bainda yabü amkoman bangundügabi.

¹⁰ Ngaen-ngaen, [prropeta] Godón bóktan bóktónóp ene gail tonarrankwata, God yabü ne kla ki tókyerre. Ene prpropeta yamkünónóp akó yapinónóp ini zidbainankwata. ¹¹ I yamkünónóp asenóm, ene zidbaina sab laró tonarrdó akó iazan tame, Kerrison Samua ne klambóka apón yarilürr ibü moboküpüdü, wa nóma bóktanórr solkwat ne klama tómbapónórre Kerrisoka. Wa Kerrison azid aengankwata bóktan yarilürr akó [wirri kómal zyónankwata], Kerriso solkwat ne kla ki ipüde. ¹² God ene prpropetódó okaka simzazilürr wagó, i ini zidbainankwata nóma zdrratlórr, ene tibiób morroalóm koke yarilürr, a yabü morroalóm. Errkyá ini tonarrdó, igó pama ini zidbainankwata yabü azazildako, Morroal Bóktan Yesunkwata nidi zdrratlórr yabüka, Godón Samuan arüngi, God noan zirrsapónórr kwitümgabi. [Anerruab] ta wirri ubia ini zidbainankwata umul apadóm.

God Tóba Pamkolpam Ngibaunürr Kolkal Ngabenóm

¹³ We ngarkwatódó, yabiób gyagüpitótók tómbapónam, dümdüm gyagüpitótókpükü korálón, akó e wirribóka gedlóngóm bain kwarilün ene gail tonarróm, God sab yabü ne kla sidüde, Yesu Kerriso okaka nóma tübine. ¹⁴ E Godón bóktan amorran olmalzanakla, myamem

ene kolaean ubi ok bain-gu yabü balngomólóm, yabü ene ubi ngaen kwarilürr, e Godónbóka umul-kók nóma kwarilnürřü. ¹⁵ A e wata kolkal ngyaben kwarilo, wata God kolkalzan ngyabenda, yabü nótó ngibaunürr tóba pamkol-pamóm bainüm. ¹⁶ Zitulkus módóga, Godón Wialómórrón Bóktana igó bóktanda wagó, “E wata kolkal ngyaben kwarilo, zitulkus ka, yabü God nótókla, kolkal ngyabendóla.”

¹⁷ E Godón “Ba”-bóka ngiliandakla, e oyaka nóma tóre bakodakla, blaman pamkolpam darrpan ngarkwatódó nótó zaz bainda tibiób tórrmen tulmil ngarkwatódó. We zitulkusdü, inzan ngyaben kwarilo mogobzan ini tüpdü, Godón gum-gum [ótókde]. ¹⁸ Zitulkus módóga, e umulakla igó, God yabü nadü klame [aurdü amanórr] yabü küp-koke ngyabendógab, yabü abalbobatala ne poko umul nyónónóp. God yabü koke aurdü amanórr ene elklaza-e, sab ne klama kolae bairre, [silba] ó goldzan. ¹⁹ A wa yabü Yesu Kerrison óe-e aurdü amanórr, wa krrosdó nóma narrótókórr. Oya óe wirri darrem klama, darrü [sip] kupoan óezan, Zu [prrista] ne kupo ódód yarilürr [altadó] urdü agasilüm, kolae akó tóman koke. ²⁰ God oya ngaen singrinürr ini poko tónggapónóm ugón ini tüp tónggapón küsil yarilürr, a wa oya okaka simzazilürr ini dómdóm tonarrdó yabü morroalóm. ²¹ Oyakama, e Godón amkoman angundakla, oya büdüldügab nótó irsümülürr akó oya ngi nótó wirri kwit emngyelórr. Ene igósidi,

e Godón amkoman angundakla akó gedlóngóm baindakla.

²² E yabiób kolkal bainarre inzan kwata, e amkoman bóktan Yesunkwata ipüdarre. Olgabi yabü amkoman moboküpdu ubia yabü zonaretaldó. We ngarkwatódó, yabü moboküpdu ubi asi kwarile yabiób darrpan-darrpandó yabiób dudu moboküpi.[†] ²³ Zitulkus módoga, e küsil arról kuri ipüdarre, wamaka e akó tóbabótórró. Da igó küpdügab kokea igó, sab ne küpa kolae baine, a igó küpdügab, sab kokean ne küpa kolae baine. E akó tóbabótórró Godón bóktandóma, arról ne bóktane, metat ne bóktan yarile. ²⁴ Zitulkus módoga, Godón Wialómórrón Bóktana igó bóktanda wagó,

“Blaman pamkolpam opoporzanako,
akó ibü ne morroal obzek syóke nurr pulzanako;

opopora odaldako akó pula baingdako,

²⁵ a Lodón bóktan sab metat yarile.”

Akó Lodón bóktan we kla yarilürr, ene Morroal Bóktan Yesunkwata, pama yabüka ne pokobüdratnóp.

2

¹ We ngarkwatódó, blaman kolae tonarr elókam: pamkolpam azid alión akó ilklió bülión, taepurrane bóktan tórrmendó arrbünbabul, yabü gyagüp kolaea akrran, akó obae bóktan alión panzedó ngibürr kolpamabkwata.

[†] **1:22** dudu moboküpi: Ngibürr Grrik bóktane tange wibalómórrón pebadó inzan angrirrüna wagó, kolkal moboküpi.

1:25 Aesaya 40:6-8

2 E Godón amkoman bóktan arrkrrum ki nae aman kwarila, wata gab oloma tóba aipan ngómümzan yónda. Ene igósüm, e dódórr bainane samuan ngarkwatódó akó olgabi zidbain ipüdane. **3** Zitülkus módóga, e kuri mis apókane igó, Lod morroala.

4 E oyaka togobo, ene arról Ingülküpdü, pamkolpama ne kla alzizi amaiknóp, a God ma oya ingrinürr wirri darrem klamzan. **5** God müót ki el samuan ngarkwatódó arról ingülküpi, e nidipakla. Ene igósüm, e prristümzan bainüm, tibi-tibi amarrón Godónkü, samuan ngarkwatódó [urdü amsel lar] amarrum, God ne kla azebda Yesu Kerrisokama. **6** Zitülkus módóga, Godón Wialómórrón Bóktana igó bóktanda wagó,

“Tübarrkruu, ka Zaeonóm* darrü ingülküp angrindóla.

Ka ini ingülküp iliarró akó wa wirri darrem müótan zirrgüpdü ingülküpe.

Akó nadü oloma oya amkoman angunda akó oyaka ngambangólda,
tóba amkoman banguna sab enanóm-koke baine.”

7 Da módóga, wa wirri darrem klama ibünkü, oya nidi amkoman angundako. A ibükwata, oya amkoman koke nidi angundako, Godón Wialómórrón Bóktana igó bóktanda wagó,

* **2:6** Zaeon podoan ngie. Ene pododó Zerrusalem wirri basirr we kwitüm aelórróna. Da Aesaya ibükwata bóktanda, Zerrusalem akó Israél. **2:6** Aesaya 28:16

"Müót balmel pama ne ingülküp[†] alzizi
amaiknóp,
errkya ma ene müótan zirrgüpüdü
ingülküpüm wató kuri baine."

⁸ Akó Godón Wialómórrón Bóktana akó igó
bóktanda ene ingülküpankwata wagó,

"Wa ingülküpa, pamkolpama sab ne klamdó
bodoatnórre,
darrü wirri ingülküp, i sab ne klamdó
balókle."

Ini pamkolpama bodoatódako, zitulkus i [Morroal Bóktan] koke azebdako. God go ibü irrbünürr ene klamdó bodoatóm.

⁹ A yadi, e Godón alearrón pamkolpamakla. E Kingan prristakla. E darrü bwóban pamkolpamakla, tibi-tibi amarrón Godónkü. E Godón tóbanan pamkolpamakla. E inzan pamkolpamakla, igósüm e sab Godón tórrmen büdrrat kwarilo, pama ne kla agürdako. Wa yabü ngibaunürr tümündügab ama tóba wirri morroal agurr zyóndü.

¹⁰ Ngaen e darrü bwóban pamkolpam ta koke kwarilnürřü, a errkya ma e Godón tóbanan pamkolpamakla. Ngaen darrü pama tóba gyaur koke okaka imzazilürr yabüka, a errkya God ma tóba gyaur okaka amzazilda yabüka.

Godón [Leba Zaget] Pamkolpam

[†] 2:7 ingülküp: Isrrael pamkolpama müót ingülküpi balmel koralórr, da müót wata amoanda. Mibü müót wa talkuma amoanda. 2:7 Wórr Peba 118:22 2:8 Aesaya 8:14

¹¹ Moboküpdu gómdamal, e bupso ngyaben-dakla akó e mogobakla ini tüpdü. We ngark-watódó, ka yabü arüngi byaldóla, kolae büban ubi mamoan-gu, zitülkus ini ubia gazirr amar-rudako yabü samudü. ¹² Yabü tórrmen tul-mil morroal ki kwarilün pamkolpamab aodó, Godónbóka umul-kók nidipko. Ene igósüm, enana i yabükwata igó bóktandako igó, e kolae tómbapón pamkolpamakla, yabü morroal tórrmen ngabkandógab, i sab Godón ngi wirri kwitüm emngyelnórre ene ngürrdü wa nóma tame mibü basenóm.

¹³ E Lodón pamkolpamzanakla, blaman singüldü pamab tangdó kwarilo, pama nibiób irrbünóp, ia Rrom king, wirrian singüldü pam nótóke, ¹⁴ ta ia gabena, kinga nibiób zirrnaponóp ibü [kolaeán darrem] akyanóm, kolae nidi tómbapón dako akó ibü bagürüm, dümdüm nidi tómbapón dako. ¹⁵ Zitülkus módoǵa, Godón ubia e gonggo pamkolpamab kúp-koke bóktan piküp ninane, ezan morroal olongolo. ¹⁶ Igó pamkolpamzan ngyaben kwarilün, Yesu Kerriso nibiób [aurdü amanórr] popa pamkolpamóm bainüm. A e popazanakla, ene igó kokea igó, ene wa taia kolae alngónóm. Igó pamkolpamzan ngyaben kwarilün, Godón leba zaget pamkolpamazan. ¹⁷ Blaman pamkolpam [morroal bangón] kwarilün. Yabü [moboküpdu ubi] blaman Yesun amkoman angun pamkolpamdó kwarile. E Godón gum-gum [ótók] kwarilo. Akó Rrom king wirri ngi atenamke.

Kerrisozan Azid Aeng

18 E leba zaget pamkolpam nidipakla, yabiób wirri pamab tangdó kwarilo, ibü morroal angónde blaman klamdó. Wata ibü koke, morroal akó gyaur tonarr nidipko, a zóngang nidipko, ibü ta inzan. **19** Zitülkus módoğa, ene morroal pokoa, e ne karrkukus nóma bórrongo azid aengde zitül-koke bwóbdü, zitülkus e umulakla wagó, God asine. **20** E ne karrkukus nóma bórrangdakla azid aengde, yabü wirri pama yabü nóma ekrrorre yabiób kle-kle tonarran darremanme, da yabü nótó nagürnórre? Darrü oloma kokean. A e ne azid nóma zwaenglo, zitülkus e morroal alngóndakla akó e karrkukus bórrangdakla, ini morroal pokoa Godón ilküpdu. **21** God yabü igósidi ngibaunürr inzan kwata azid aengóm, zitülkus Yesu Kerriso yabü morroalóm azid aengórr. Inzan kwata, wa yabü nómtyenóp, e laró ki tónggapónane, igósüm e oyakagab tikó apad kwarilo. **22** Wa kolae tonarr kokean tónggapónórr akó darrü pam babula ilklió bülión bóktan nótó arrkrrurr oya ulitüdüğab. **23** Oya nóma kle-kle yalnóp, wa darrem bóktan koke akon yarilürr. Wa azid nóma aengórr, wa igó koke bóktanórr igó, wa sab darrem yalkomóle. A wa Godka ngambangólólórr, blaman is dümdüman nótó zaz bainda. **24** Yesu Kerriso mibü kolae tonarr tóba bübdü bamselórr nugup krrosdó, igósüm, kolae tonarr tómbapón piküp ain kakóm, mi sab dümdüm ngyaben koralo. Ene oya gülünganbókamde, e dólóng bairrünakla. **25** E ngaen apól kwarilnürü,

bamrukürrün [sipzan]. A errkyä, e obzek kuri tübyalüngarre Yesu Kerrisoka, yabü Ngabkan akó Adlang Pam.

3

Morwal akó Konggal

¹ Konggal, ene dadan ngarkwatódó, yabiób morwalab tangdó kwarilo. Ene igósüm, ngibürr morwala ne Yesunkwata Morroal Bóktan amkoman koke nóma angundako, i sab obzek tübyalüngórre Yesu Kerrison amkoman angunüm konggalab morroal térrmen tulmildügab, bóktan-koke. ² Zitulkus módóga, i sab yabü ngyaben ngabkan kwarile igó, yabü ngyaben ia [kolkalako] akó igó, e Godón ia gum-gum [ótókdakla]. ³ Yabiób büb püti bain-gu agurran ngibtanóm, inzan kwata, abün-abün tulmili órrngóen balmel, gold kusalzan elklaza, akó wirri darrem mórrkenyórr bamel. ⁴ A yabü moboküpdu ne kwindü térrmen tulmila yabü agurran ki ngibtan kwarile. Mómóke akó piküp samua sab yabü agurran wató nütürre, koke ne klama odalda akó wirri darrem ne klame Godón ilküpdu. ⁵ Zitulkus módóga, ngaen-nгаen Godón amkoman angun kola tibiób inzan agurran ngibtanónóp. I Godka [gedlóngóm bainónóp] akó i tibiób morwalab tangdó kwarilürr. ⁶ Serra darrü inzan kol módógo. Wa Eibrra-amón bóktan arrkrru warilürr akó tóba wirri pambóka ngilialórr. E Serran ópal olmalzanakla, e ne morroal nóma

tómbapón kwarilo akó yabü darrü klama guman koke ngibtan yarile.

⁷ Morwal, ene dadan ngarkwatódó, e gyaur tonarre ngyaben kwarilün yabiób konggalpükü. Yabiób konggal [morroal nangólam], zitülkus i ezan arüng kokeako akó zitülkus i yenkü ene arról apadódako, God tóba pamkolpam popa ne kla gailda. Ene igósüm, yabü sab darrü klama koke nóllerre Godka téregum.

Azid Aeng Dümdüm Elklaza Tómbapónde

⁸ Inikwata bóktan alakónóm, ka yabü byaldóla: E blamana darrpan gyagüpítótóke ngyabenane, morroal tonarr emtyanane, yabü moboküpü ubi yabiób darrpan-darrpandó kwarile wamaka e zonaretalpükümakla, gyaur kwarilün, akó yabiób ngi tüp elóklam. ⁹ Darrü oloma ne kolae nóma tónggapóné yabüka, e sab darrem kolae tónggapón-gu oyaka. Darrü oloma ne yabü kle-kle nóma byalda, darrem koke yalkomóla. A e ma Godón imtinane oya bles ainüm. Zitülkus módóga, God yabü ini pokó tómbapónóm ngibaunürr, igó ngarkwatódó igó, e ta sab yaib bles bain ipüdane. ¹⁰ Zitülkus módóga, Godón Wialómórrón Bóktana igó bóktanda wagó,

“Oloman ubi ne tai ngyaben bagürwómi ódódóm
nóma yarile,
akó oya ubi ne barnginwómpükü ngürr
amrranóm nóma yarile,
wa kolae pokó koke bóktan yarile,
wa ilklió bülión pokó koke büdrrat yarile.

11 Wa kolaedógabi ki tübyalünge ama morroal tómbapóle.

Wa paud ki yamkülün akó amióg.

12 Zitülkus módoga, Lod azilda [dümdüm tonarr] pamkolpamdo,
akó wa ibü tére arrkrruda.

A Lod ma ibüka bóka bamgünda, kolae nidi tómbapóndako.”

13 Akó yabü ne wirri ubi nóma yarile morroal tómbapónóm, ia yabüka sab nótó kolae tónggapóné? Darrü inzan olom babulana. **14** A e ta ne nóma azid zwaenglo dümdüm elklaza tómbapónde, God sab yabü bles nirre. Darrü olom gumgu akó gyakolaegu. **15** A yabiób moboküpü e ma Kerrison wirri ngi atenane yabü Lodzan. E tómbapórrón kwarilün metat bóktan alkommólom ibüka, yabü nidi bamtindako igó, yabü zitülkus laróga Godkamóm gedlóngóm bainüm. **16** A e bóktan nóma yalkommólane, e inzan alngón kwarilo, mó móke akó ibü morroal angónde. Umul kwarilün igó, e darrü kolae koke tónggapónarre. Ene igósüm, kolaeán bóktan nidi alión kwarile yabüka yabü morroal tórrmen tulmilankwata, e Kerrisoka dabyórrünzanakla, i sab büód kwarile tibiób kolae bóktananme. **17** Igó ne nóma ki yarile igó, ene Godón ubie yabü azid aengóm, ene morroala azid aengóm morroal tómbapónde, a ene koke igó, kolae tómbapónde. **18** Zitülkus módoga, Kerriso

nurrótókórr* pamkolpamab kolae tonarrabkü, darrpanóm ó myamem koke. Wa dümdüm tonarr olom yarilürr, a wa azid aengórr akó nurrótókórr dümdüm-koke tonarr pamkolpamabkü, yabü amarrum Godka. Oya büdüldü ingrinóp büban kwata, a samuan ngarkwatódó God oya arróldó salkomólórr. ¹⁹ Akó arrólde samuan ngarkwatódó, wa ene samudü wamórr, tümün müötüdü† nidi korálórr, da ibüka bóktan ola amgolórr. ²⁰ Ini ne samu kwarilürr, ngaen-ngaen Godón bóktan koke nidi omrralórr Noan tonarrdó, God pamkolpam nóma bókyan yarilürr tibiób kolae tonarrdógabi byalüngüm. Noa ugón wirri but elólórr, ne but kugupidü wata äuden, ene wa 8 kolpama barrbünnürr. Ene but kugupidü i zid bainóp naiz naeana. ²¹ Ini naea baptaes bain‡ naem zamngólda. Ene baptaes baina errkya yabü zid bainda. Baptaes bain igó kla kokea igó, tóman bagulüm bübdügabi. Koke, ene go igó pokoa, e ne [alkamül-koke bóktan] ekyenarre Godón, umuldi e kolae koke tómbapónarre. Baptaes baina yabü zid bainda, zitulkus God Yesu Ker-rison büdüldügab irsümüllürr. ²² Wa kwitudü kuri angürürr, da errkya wa wirri pabodómase Godón tutul tangdó. Anerru, arüngpükü kolae

---

* **3:18** nurrótókórr: Ngibürr Grrik bóktane tange wibalómórrón pebadó inzan angrirrüna, azid aengórr.
 † **3:19** tümün müötüdü: Ene samu tüpan tümün müötüdü koke kwarilürr, a i ma darrü bwóbdü kwarilürr, i nolgabi gaodó koke kwarilürr busom. **3:20** Bwób Zitü 6:5-7:23 ‡ **3:21** baptaes: Ini igó baptaes bainbóka apónda, darrü pama dudu nóma anggóbölda naedó, wa kolae tonarrdögabi nóma tübyalüngürr.

samu, akó balngomól kolae samu errkya oya tangdómako.

4

Godón Ubi Ngarkwatódó Ngyaben

¹ We ngarkwatódó, zitülkus Kerriso büban kwata azid aengórr, e yabiób tai tómbapónane azid aengóm, dadan tonarre wazan. Zitülkus módoga, nadü oloma azid aengórr büban kwata, wa kolae tonarr tómbapón piküp bainürr. ² Ene igósüm, ini tonarrdógabi e ini tüpdü ngyaben kwarilo Godón ubi tómbapónóm, a igó koke, kolae pamakan ubi mamoanóm. ³ E gaodó kolae kuri olngolnórró, Godónbóka umul-kók nidipko, ibü ubi ne klamko. E büódan tulmil tómbapón kwarilnürrü yabiób bübi. E yabiób kolae büban ubi mamoan kwarilnürrü. E gorrgorr bainarre. E kwób bazen kwarilnürrü ngyepam anónóm. E karibóka-koke bagür kwarilnürrü wirri garrisrdi. E obae god [ótók] kwarilnürrü, ngazirr ne klamko. ⁴ A errkya, Godónbóka umul-kók nidipko, ibü ilküpa kuri tübase igó pokó asende wagó, e inkü koke dabyóndakla ibü zóngang akó küp-koke ngyabendó, akó i ma yabü kolae bóktan alióndako. ⁵ A i sab ibü tulmil pupo tirre oyaka, tómbapórrón nótóke ibü zaz bainüm, arról nidipko akó büdül nidipko. ⁶ We zitülkusdü, [Morroal Bóktan] amgolórrón yarilürr akó ta ibüka, büdül nidipko. Ene igósüm, enana ibü pamzan zaz ninóp büban ngarkwatódó akó i narrbarinürr, i sab Godzan ngyaben kwarile tibiób samuan ngarkwatódó.

Godón |Gyaur Kla| Morroal Ngabkan Pamkol-pam

⁷ Blaman elklaza blakón bwób ngorram ain-dasko. We ngarkwatódó, kakal akó dümdüm gyagüpi ogoblón, igósüm e gaodómakla Godka tóre bakom. ⁸ Amkoman wirrian poko módóga; yabü amkoman [moboküpdu ubi] yabü darrpan-darrpandó ki kwarilün, zitulkus moboküpdu ubia abün-abün kolae tonarr asirrda.* ⁹ E yabiób darrpan-darrpan yabiób müötüdü urrbulün, murrkurr bóktan babul. ¹⁰ God yabü darrpan-darrpan darrü gyaur kla nülinóp samuan ngarkwatódó. Ene gyaur klame zaget ki kwarilün yabiób darrpan-darrpanab morroalóm, kolpamazan kaindako, abün-abün Godón gyaur kla nidi morroal ngabkandako. ¹¹ Nadü oloma büdratódá Godónkwata, inzan ki büdrat yarile, wamaka God oya ne poko bóktanóm ayalda. Nadü oloma ngibürr is tangbamtinda, inzan ki tómbapón yarile, we arüngi God ne kla akyanda. Ene igósüm, blaman ini elklazadó pamkolpama sab Godón yagürnórre Yesu Ker-risokama. Pamkolpama Godón ngi wirri kwitüm ki emngyelnórre akó wa ki balngomól yarilün tomkompükü metat-metat. [Amen].

Krristián Kolpamzan Azid Aeng

¹² Kürü moboküpdu gómdamat, e ne wirri müp azid aengdakla, yabü koke ki arrkürran

---

* ^{4:8} moboküpdu ubia abün-abün kolae tonarr asirrda, oya küp módóga: darrü oloman moboküpdu ubi ngibürrdü nómada, wa ubi bainda ibü kolae tonarr barrgonóm, i ne kla tómbapónóp oyaka.

ngintirre. Ene wirri müpa enan yabü bapókóm kainda, wamaka e urdü agóldakla.[†] Igó basengu, igó, wamaka e küsil kla basendakla. ¹³ A e ma bagürwóm kwarilo, igó pokodágabi wagó, e azid aengdakla wata Yesu Kerrisozan azid aengórr. Ene igósüm, e ugórr wirri bagürwómdü kwarilo, oya [wirri kómal zyóna] sab noma okaka tübine. ¹⁴ Yabü ne dandang samu noma zomale, zitulkus e Kerrison mamoandakla, bagürwóm yadipakla, zitulkus ene ne wirri kómal zyónan Samue, Godón Samu nótóke, wa yabüka ngón agónda. ¹⁵ Darrüpa yabükagab ne azid noma aeng yarile, wa igó zitulkusdü koke azid aeng yarile, igó, wa pam akrran oloma ó gómol oloma ó kolae tómbapón oloma ó inzan oloma, ngibürr kolpamdo wata anirrún nótóka. ¹⁶ A wa ne azid noma aeng yarile Krristión pamzan, wa büód koke yarile. A wa Godón yagüre igó pokodágab, wa ene Krristión ngi baterróna.

¹⁷ Ene tonarr kuri semrróne, God pamkolpam zaz bainüm. Wa sab ngaen-gógópan tóba pamkolpam zaz nirre. Wa ne ngaen-gógópan mibü, tóba pamkolpam, noma zaz tirre, da ene wa sab ia yarile, wa ibü noma zaz bain yarile, Godón Morroal Bóktan koke nidi arrkrudako? ¹⁸ Godón Wialómórrón Bóktana enezan bóktanda wagó,

“Dümdüm ngyaben pamkolpamabkü ne müp noma yarile zid bainüm,

[†] **4:12** Pama gold ó [silba] urdü angrindako apókóm ó asenóm ene gold ó silba ia [kolkala]. Dadan ngarkwatódó, müp gaodóma pamkolpam apókóm.

sab ia laróga tómbapóne Godkamóm ubi-koke pamkolpamdó akó kolae tonarr pamkolpamdo?"

¹⁹ Da módoga, azid nidi aengdako Godón ubi ngarkwatódó, i wata metat morroal alngón kwarile. Inzan kwata, i Godón tangdó kwarile, ibü nótó tómbapónórr akó nótó tónggapónórr, wa ne poko bóktanórr tónggapónóm.

5

Godón Pamkolpamdo Gyagüpbarr Yarile Wagó, Yesu Kerriso Sab Tolkomóle

¹ Ka ibü, [balngomól byarrmarr pam] nidipako yabü aodó, darrü kla arüngi byalóm kaindóla. Ka ta küób balngomól byarrmarr pamla. Akó ka kólbanan ilküpi esenórró, Yesu Kerriso ia azid aengórr. Ka ta sab wankü dabino ene [wirri kómal zyóndü], God sab mibüka ne kla okaka simzazile. ² Ka yabü, balngomól byarrmarr pam, arüngi byaldóla, e ne Godón pamkolpam balngomóldakla, ibü inzan ngabkanóm, [sip] ngabkan pama tóba sipzan ngabkanda. Ibü igó zitülkusdü ngabkan-gu igó, pamkolpama yabü byaldako ene zaget tónggapónóm. A e ibü yabiób ubidügab ngabkan kwarilo, Godón ubi ngarkwatódó. Igó zitülkusdü zagetgu igó, mani azebóm büódan kwata, a e yabiób dudu moboküpi zaget kwarilo. ³ Ne kolpam irrbünóp yabü ngabkanóm, e ibü zóngange balngomólgú wamaka e ibü wirri pamakla. A e ma morroal tulmil olngolo, igósüm i sab yabükagab tikó

ipadnórre. ⁴ Da ene Singüldü Ngabkan Pama, tüób Yesu Kerriso, nóma okaka tübine, e sab wirri kómal zyónan müóngdur ipüdane, kokean ne klama odalda.

⁵ E küsil pamkolpam nidipakla, e ene dadan ngarkwatódó balngomól byarrmarr pamab tangdó kwarilo. Akó e blamana yabiób darrpan-darrpan morroal bangón kwarilo yabiób ngi tüp alókde. Zitulkus módoga, Godón Wialómórrón Bóktana igó bóktanda wagó,

“God ibüka bóka bamgünda, tibiób ngi nidi kwit aindako.

A wa ibü [gail tonarr] akyanda, tibiób ngi tüp nidi balókdako.”

⁶ We ngarkwatódó, yabiób ngi tüp elókam, amzyatóde Godón wirri arüng asine, igósüm wa sab yabü ngi kwit nirre angrirrún tonarr-dó. ⁷ Yabiób gyakolae blaman Godka irrbünam, zitulkus oya gyagüpítótók yabükama.

⁸ Dümdüm gyagüpi ogoblón akó aerr koralón. Yabüka nótó bóka bamgünda, wa [debóla], [laeonazan] barrónkü agóltagólda, darrü olom amkünda alóngóm. ⁹ E deboldó bóka bamgülam, karrkukus bórrangde yabiób amkoman bangundü, umuldi wagó, yabü zonaretala blaman ini tüpdü dapelan azid aengdako ezan.

¹⁰ E tugupurr tonarróm azid aengdakla, da ene kakóm, God sab yabü wató küsilzan nirre, kar-kukus akó arüng nütürre, akó wa yabü morroal pokodó alónge. Blaman gail tonarr oyane akó

wa yabü ngibaunürr Kerrisokama oya ngarkwatkoke wirri kómal zyóndü barrbünüm. ¹¹ Wa pamkolpam ki balngomól yarile tomkompükü metat-metat. Amen.

Dómdóm Alakón Bóktan

¹² Saelas kürü tangkamtinürr ini tugup peba mórrag wialómóm. Ka oya igó ngakandóla wagó, wa kürü ngambangól zonarete. Ka ini peba mórrag wialóma yabü arüng bótanóm akó igó bóktan karrkukus ainüm wagó, ini peba mórragan bóktan Godón amkoman gail tonarra. E karrkukus bórrang kwarilün ini klamdó. ¹³ Babilonóm* ne sos pamkolpamko, God ta nibiób ilianórr yabüzan, i tibiób morroal yawal bóktan zirrapóndako yabüka. Akó Mak, kürü olomzan nótóke, wa ta tóba morroal yawal bóktan zirrapónda yabüka. ¹⁴ Morroal ngürr bóktan nókyenamke yabiób darrpan-darrpan akó baprükam [moboküpü ubie].

Ka tóredóla, moboküpü paud asi ki yarilün yabü blamandó, Kerrisoka dabyórrün nidipakla.

---

* **5:13** Aprrapórr Babilon anik ngia Rrom wirri basirrankü. Ene Babilonóm ne sos yarilürr, Rromóm yarilürr, Pita ini peba mórrag nólgiabi wialóm yarilürr. Wa Babilon ngi ngyesilürr Yesun amkoman angun pamkolpam adlangóm, wirri müp nibiób alión kwarilürr.

Godón Buk
Portions of the Holy Bible in the Gizrra language of
Western Province, Papua New Guinea
Buk Baibel long tokples Gizrra long Niugini

copyright © 2019 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Gizrra

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures. Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2023-02-22

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 22 Feb 2024 from source files dated 13 Dec 2023

d83b2e14-c797-5499-b582-de63912ac614